

HOMILIE MGR. JOHAN BONNY, BISSCHOP VAN ANTWERPEN HOOGFEEST TENHEMELOPNEMING VAN MARIA

**Onze-Lieve-Vrouwekathedraal Antwerpen
Hoogmis, 15 augustus 2019, 10 uur**

Apok. 11, 19a ; 12, 1.3-6a.10ab

1 Kor. 15, 20-27a

Lc. 1, 39-56

Broeders en zusters,

In het Nederlands gebruiken we de mooie uitdrukking: *'naar iemand opkijken'*. 'Opkijken' wil zeggen dat je naar omhoog kijkt. Je kijkt naar iemand die je hoger inschat dan jezelf. Iemand die iets moois of edels uitstraalt. Iemand op wie je wil gelijken of die je achterna wil gaan. Mensen naar wie we opkijken houden onze aandacht gaande. Ze laten ons niet los. Ze fascineren ons. En 'fascineren' betekent letterlijk: samenbinden tot een bundel. Opkijken is inderdaad een vorm van nabijheid en verbondenheid. In opkijken zit bovendien eerbied en schroom. Iemand naar wie je opkijkt grijp je niet zomaar vast. Je trekt hem of haar niet zomaar binnen. Neen, iemand naar wie je opkijkt gun je de vrijheid en het geluk om zichzelf te zijn. Zijn geluk is jouw geluk, zijn vreugde jouw vreugde. Gelukkige mensen die zomaar naar andere mensen kunnen opkijken!

Naar wie kunnen wij opkijken? Velen proberen onze blikken te vangen. Ze doen er alles aan om in de kijker te lopen. In de kijker van de media, in de kijker van de politiek, in de kijker van de reclame of de economie, in de kijker van de sport, zelfs in de kijker van de godsdienst en levensbeschouwing. Elke sector heeft zijn sterren of vedetten, ook onze sector. En misschien nog goed dat deze mensen er zijn: ze brengen leven in de brouwerij. Ze brengen afwisseling in de soms eentonige herhaling van het dagelijkse leven. Echter, je moet een goed geheugen hebben om al deze namen bij te houden. Wie kent vandaag nog de beste renner, zanger, politicus, bedrijfsleider of bisschop van tien jaar geleden? Niets gaat zo vlug voorbij als aardse bekendheid. Bovendien zijn de meest gekende personen niet altijd de meest verdienstelijke personen. Tussen de bekendheid die iemand geniet en de bekendheid die iemand verdient, gaapt vaak een kloof. Bekendheid en verdienstelijkheid liggen soms ver uit elkaar. Tot de ballon ontploft.

Vandaag mogen wij opkijken naar Maria. Letterlijk: omhoog kijken. Voor het feest van Maria tenhemelopneming hebben we haar beeltenis vooraan de kathedraal geplaatst, getooid in haar mooiste gewaad. Op het hoogaltaar prijkt het schilderij dat Pieter Paul Rubens maakte voor het feest dat we vandaag vieren. Maria vaart omhoog, sierlijk en

krachtig, haar voltooiing en bekroning in de hemel tegemoet. Wie het schilderij bekijkt, kan niet anders dan de ogen te volgen van de apostelen en van Maria: richting omhoog, richting de open ruimte en het licht bovenaan het schilderij, waar God haar een plaats heeft bereid, naast haar verrezen Zoon en Heer. Maria doet ons opkijken. Ze trekt onze blikken mee naar boven. De onderkant van ons leven is eindig, de bovenkant niet. In Gods nabijheid gaat voor ons steeds nieuwe ruimte open: nieuwe ruimte voor vrijheid en groei, nieuwe ruimte voor liefde en geluk, nieuwe ruimte voor onszelf en de anderen. God staat borg voor de extra ruimte waarin wij boven onszelf kunnen uitstijgen.

Mensen die deze kathedraal bezoeken en weinig of niets afweten van het christelijk geloof moeten wel denken dat wij een soort supervrouw vereren. Wie is die rijzende ster daar vooraan? Wie is die succesvolle of gevierde vrouw? Welk kampioenschap heeft zij gewonnen? Met welke keizer of koning was zij getrouwd? De werkelijkheid van het leven was echter anders. Maria had niets van een vedette. Haar naam kwam nergens voor. Ze hield zich op de achtergrond. Zoals zij het zegde in het Magnificat: *‘Hoog verheft nu mijn ziel de Heer, verrukt is mijn geest om God, mijn Verlosser. Zijn keus viel op zijn eenvoudige dienares: van nu af prijst ieder geslacht mij zalig.’* *‘Zijn keus viel op zijn eenvoudige dienares’.* Maria was een eenvoudige dienares en dat is zij ook gebleven. Daarin schuilt de paradox van haar verheerlijking. Maria volbracht wat God van haar verwachtte en ze hield het daarbij. Met haar eenvoud kwam zij het dichtste in Gods buurt. Met haar beschikbaarheid kon zij het grootste werk verrichten. Onze wereld zou erop vooruitgaan als er wat minder vedetten rondliepen en wat meer dienaars waren, wat minder sterren en wat meer veldwerkers, wat minder grootspraak en wat meer vakmanschap.

Tenslotte nog dit. Het is niet omdat je ogen omhoog kijken, dat je voeten de grond lossen. Omhoog kijken is niet hetzelfde als omhoog vliegen. Neen, juist omdat christenen omhoog kijken en iets moois voor zich zien, kunnen zij beide voeten op de grond houden. Juist omdat ze een hoger en breder vooruitzicht hebben, kunnen ze rustig en volhardend doen wat hun hier en nu te doen staat. Onbevangen en onbevreesd. Niemands heer en niemands knecht. Geen grotere realisten dan christenen. Het geloof betovert of benevelt niet. Neen, het geeft grond onder de voeten om te doen wat hier en nu moet gebeuren. *‘Doe maar wat Hij - Jezus - u zeggen zal’* zegde Maria tot de tafeldienaars bij de bruiloft te Kana. Het zijn de woorden die zij vandaag tot ons richt: *‘Doe maar wat Hij - Jezus - u zeggen zal’.* Maria neemt ons niet mee in een vlucht naar boven. Ze haalt ons niet van hier weg. Wel blijft zij ons van hierboven nabij. Ze helpt ons om beschikbaar te zijn voor wat God van ons vraagt, zoals zij het zelf ooit was.

Opkijken naar Maria: dat mogen we vandaag doen. Ik wens u nog een mooi en gezegend feest van Maria-tenhemelopneming! Amen.

+ Johan Bonny
Bisschop van Antwerpen